

SATSO

SAKARYA TİCARET VE SANAYİ ODASI
SAKARYA CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

SERBEST BÖLGELERDE YATIRIM VE FAALİYETLERE SAĞLANAN DEVLET DESTEKLERİ BİLGİ NOTU

SERBEST BÖLGELERDE YATIRIM VE FAALİYETLERE SAĞLANAN DEVLET DESTEKLERİ

Serbest bölgeler, serbest ticarete sağladıkları destek hizmetleri, yeni teknolojileri uygulama kapasiteleri ve istihdam imkânlarıyla, gerek küresel ölçekte gerek ülkemizde önemli kalkınma ve dış ticaret politikası araçları arasındadır.

Serbest bölgeler ile Türkiye'nin diğer yerleri arasında yapılan ticarette dış ticaret rejimi hükümleri uygulanır. Başka bir deyişle, Türkiye'den serbest bölgeye satılan mallar ihracat rejimine, serbest bölgeden Türkiye'ye satılan mallar ise ithalat rejimine tabi olup, serbest bölge kullanıcıları Türkiye'den ihraç fiyatına (KDV'siz) mal ve hizmet satın alması mümkündür. Diğer taraftan, serbest bölge ile diğer ülkeler ve diğer serbest bölgeler arasında dış ticaret rejimi hükümleri uygulanmaz ve bu husus gümrük prosedürlerine tabi tutulmadan ihracat imkânı anlamına gelmektedir.

Serbest bölgelerde başvuru ve faaliyet süresince her türlü bürokrasinin en aza indirilmiş olması ve bu bölgelerin özel sektör şirketlerince dinamik bir şekilde işletilmesi de ticaret kolaylığı sağlayan bir başka unsurdur.

İhracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, uluslararası yatırım ve teknoloji girişini hızlandırmak, ekonominin girdi ihtiyacını ucuz ve düzenli şekilde temin etmek, dış ticaret ve finansman hizmetlerinden daha fazla yararlanmak amaçlarıyla 1987 yılında Mersin ve Antalya Serbest Bölgeleriyle hayata geçen serbest bölge uygulaması 18 serbest bölge ile yoluna devam etmektedir.

AMAÇ: Ülke ekonomisinin ihtiyaçları ve cari açığın azaltılması bakımından önem arz eden uluslararası yatırımlar için uygun bir yatırım alanı alternatifi sunmak.

KAPSAM: Ülkede geçerli ticari, mali ve iktisadi alanlara ilişkin hukuki ve idari düzenlemelerin uygulanmadığı veya kısmen uygulandığı, sınai ve ticari faaliyetler için daha geniş teşviklerin tanındığı ve fiziki olarak ülkenin diğer kısımlarından ayrılan yerler olarak tanımlanan serbest bölgeler; ülkeye yabancı sermaye ve teknolojilerin getirilmesine imkân sağlayacak uygun zemin yaratılması, sağlanan teşvik ve avantajlarla düşük maliyetli mal üretimi ve ihracını kolaylaştırmak ve hızlandırmak bakımından bir basamak işlevi görmektedir.

KİMLER BAŞVURABİLİR?

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun 5 inci maddesi uyarınca, yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişiler Ticaret Bakanlığından faaliyet ruhsatı almak üzere başvuruda bulunabilir.

SERBEST BÖLGELER DESTEK UNSURLARI

1- Münhasıran Üretici Kullanıcılara Sağlanan Destekler

Üretim konulu faaliyet ruhsatı kapsamında faaliyet gösteren serbest bölge kullanıcılarının,

- Serbest bölgede imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazanç-ları, Gelir veya Kurumlar Vergisi'nden müstesnadır.
- Serbest bölgelerde imal ettikleri ürünlerin FOB bedelinin en az %85'ini yurtdışına ihraç etmeleri kaydıyla personele ödedikleri ücretler, Gelir Vergisi'nden müstesnadır.

2- Bütün Kullanıcılara Sağlanan Destekler

- Serbest bölgelerde emlak vergisi istisnası bulunmaktadır.
- Serbest bölgelere veya bu bölgelerden yapılan ihraç amaçlı yük taşıma işleri KDV'den muaftır.
- Serbest bölge faaliyetleriyle ilgili olarak yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar damga vergisi, resim ve harç istisnasına tabidir.
- • Serbest bölgelerden, tamamı yurtdışına olmak kaydıyla verilecek bazı lojistik hizmetler gelir ve kurumlar vergisinden istisnadır
- • Stratejik, öncelikli veya büyük ölçekli yatırımlar ile konusu, sektörü ve niteliği itibarıyla proje bazında desteklenmesine karar verilen yatırımlara özel hesap ücretleri ve stopaj istisnası oranında esneklik sağlanmıştır.
- • Yapı denetim şirketlerine ödenecek hizmet bedellerinde uygulanan %75 indirim imkânından serbest bölgeler de yararlanabilmektedir.

Serbest Bölge Desteklerinden Ne Kadar Süreyle Yararlanılabilir?

Serbest bölge teşvikleri, Faaliyet Ruhsatı süresi boyunca geçerlidir. Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği uyarınca, yatırımcı kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süresi, üretim faaliyeti için 45 yıl, diğer faaliyet konuları için ise 30 yıldır. Kiracı kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süresi üretim faaliyeti için 20 yıl, diğer faaliyet konuları için 15 yıldır.

SERBEST BÖLGELERDE SAĞLANAN VERGİ İSTİSNALARI			
VERGİ İSTİSNASI	İmalatçılar	Diğer Ruhsatlar	
		Lojistik Hizmetler	Diğer Ruhsatlar
Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası	Var (AB Üyeliğine kadar)	Var (AB Üyeliğine kadar)	Yok
Gelir Vergisi Stopajı İstisnası ¹	Var-%85 İhracat Şartına Bağlı (Belirli yatırımlar için CBK ile %50'ye kadar düşürülebilir)	Yok	Yok
Damga Vergisi, Harç İstisnası	Var (AB Üyeliğine kadar)	Var (AB Üyeliğine kadar)	Var (AB Üyeliğine kadar)
Gümrük Vergisi İstisnası	Var	Var	Var
Emlak Vergisi İstisnası (Yatırımcılar)	Var	Var	Var
Taşımacılıkta KDV İstisnası	Var	Var	Var
(1) Stratejik, öncelikli veya büyük ölçekli yatırımlar ile proje bazında desteklenmesine karar verilen yatırımlar için bu oran Cumhurbaşkanlığı Kararı ile %50'ye kadar indirilebilir. Ayrıca, bu yatırımlara yönelik olarak mal giriş-çıkışlarında tahsil edilen Özel Hesap Ücretlerinin oranları (binde 1-binde 9) Cumhurbaşkanlığı Kararı ile sıfıra kadar indirilebilir.			